

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2023-11-15 Nr. 141-P-32

Vilnius

4. SVARSTYTA. 2023 m. balandžio 17 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-2 „Komunalinių atliekų tvarkymas“.

<...>

NUTARTA:

1. Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2023 m. balandžio 17 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-2 „Komunalinių atliekų tvarkymas“ (toliau – Ataskaita) konstatuotus faktus, kad nėra užtikrinama importuojamų atliekų kontrolė, dėl ko nesudaromos visos reikiamos prielaidos / sąlygos joms tinkamai tvarkyti laikantis teisės aktų reikalavimų, įvertinus, kad Ataskaitoje yra pateikta rekomendacija numatyti priemones, užtikrinančias importuojamų atliekų kontrolę, kurią planuojama įgyvendinti iki 2025 m., tačiau siekiant kuo skubiau užkirsti kelią galimiems pažeidimams, kai importuotos atliekos yra deginamos ar šalinamos ir (ar) nelegaliems atliekų vežimams, raginti Aplinkos ministeriją peržiūrėti valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo plane numatytų 6.1 priemonių įgyvendinimo terminus, įvertinant galimybę nustatyti ankstesnius jų įgyvendinimo terminus.

2. Atsižvelgiant į tai, kad į Lietuvą importuotos atliekos, atliekų perdirbimo įmonėse yra deklaruojamos pagal atliekų kodus, nurodančius atliekų fizines savybes (popieriaus pakuotė, plastiko pakuotė, stiklo pakuotė ir t. t.), tačiau nėra užtikrinama duomenų sąsajos su importuotų atliekų kilme, akcentuojant, kad nėra žymėjimo, pagal kurį Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) būtų atskiriamos komunalinės, gamybinės (pakuočių) ar kitos atliekos, kas neleidžia užtikrinti, kad importuotos pakuočių atliekos, susidariusios komunalinių atliekų sraute, tikrai nebūtų deginamos ar šalinamos sąvartynuose, kaip numatyta Atliekų tvarkymo įstatyme, rekomenduoti Aplinkos ministerijai, įgyvendinant Ataskaitos 6 rekomendaciją tikslinti Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisykles, užtikrinant patikimų duomenų gavimą, siekiant tinkamos importuojamų atliekų tvarkymo kontrolės.

3. Atsižvelgiant į tai, kad GPAIS nevykdomas automatinis konkrečių atliekų tvarkymo kelio sekimas nuo jų susidarymo iki galutinio sutvarkymo, atliekos yra kontroliuojamos tik jų gavimo / perdavimo metu bei tikrinamas tik vidinis atliekų apskaitos balansas, siūlyti Aplinkos ministerijai

ieškoti galimybių tobulinti GPAIS taip, kad į sistemą būtų suvedami papildomi duomenys apie importuotų atliekų ir pakuočių atliekų tvarkymą, kurie leistų automatizuotu būdu sistemoje išfiltruoti duomenis apie atliekų tvarkymo procesus ir jų apimtis – nuo atliekų susidarymo iki jų galutinio sutvarkymo.

4. Atsižvelgiant į tai, kad į Lietuvą 2022 - 2023 m. laikotarpiu buvo importuojamos komunalinės atliekos perdirbimui iš Baltarusijos ir Rusijos, nors Aplinkos ministerija atliekų importuotojams yra rekomendavusi atsisakyti importuoti atliekas iš Lietuvai priešišku valstybių, siūlyti Aplinkos ministerijai įvertinti galimybes uždrausti atliekų importuotojams importuoti komunalines atliekas iš Lietuvai priešišku valstybių.

5. Prašyti Aplinkos ministerijos iki 2024 m. sausio 1 d. informuoti Audito komitetą apie priimtus sprendimus įgyvendinti šio nutarimo 1 - 4 punktuose pateiktas rekomendacijas, vėliau kiekvieno 2024 metų ketvirčio pab. teikti Audito komitetui informaciją apie protokolinio nutarimo 1 p. įgyvendinimo eigą.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 0, susilaikė – 0.

Posėdžio pirmininkas

Zigmantas Balčytis

Posėdžio sekretorė

Ginta Andrijauskienė